

Wychowanie w skautingu – harcerstwie

Wojciech
Jerzy
Skotnicki

Monografie
Kolegium
Jagiellońskiego

JAGIELLOŃSKI
INSTYTUT WYDAWNICZY

Wychowanie w skautingu –harcerstwie

Monografie
Kolegium
Jagiellońskiego

Rada programowa serii:

przewodniczący: prof. KJ dr hab. Grzegorz Górski (Kolegium Jagiellońskie, Toruń, Polska)

prof. Ivana Butoracova Sidlerova PhD (University of St. Cyril and Methodius, Trnava, Slovakia)

prof. dr hab. Krzysztof Górski (Jet Propulsion Laboratory NASA, Pasadena, CA, USA)

prof. RN dr Josef Navratil PhD (University of South Bohemia, České Budějovice, Czech Republic)

ks. prof. dr hab. Ireneusz Werbiński (Kolegium Jagiellońskie, Toruń, Polska)

prof. UMK dr hab. Marek Zajko (Uniwersytet Mikołaja Kopernika, Toruń, Polska)

prof. KJ dr hab. Krystyna Żuchelkowska (Kolegium Jagiellońskie, Toruń, Polska)

Wychowanie w skautingu – harcerstwie

Wojciech
Jerzy
Skotnicki

AKAPIT

WYDAWNICTWO
EDUKACYJNE

Monografie
Kolegium
Jagiellońskiego

Toruń 2021

JAGIELLOŃSKI
INSTYTUT WYDAWNICZY

Recenzenci: Ks. prof. zw. dr hab. Zbigniew Jan Marek SJ – Akademia Ignatianum
w Krakowie
dr hab. Grzegorz Górski prof. KUL i TSW-KJ – Toruńska Szkoła
Wyższa – Kolegium Jagiellońskie

Redaktor prowadzący: Beata Króliczak-Zajko

Korekta: Joanna Panek, Marta Malinowska-Reich

Opracowanie graficzne: Beata Króliczak-Zajko

Skład: Paweł Banasiak

Copyright by © Wydawnictwo Edukacyjne „Akapit” s.c. oraz Jagielloński Instytut
Wydawniczy & Wojciech Jerzy Skotnicki

Współpraca wydawnicza:

Wydawnictwo Edukacyjne „Akapit” s.c. oraz Jagielloński Instytut Wydawniczy
Toruń 2021

AKAPIT

WYDAWNICTWO
EDUKACYJNE

Wydawnictwo Edukacyjne „AKAPIT” s.c.

ul. H. Piskorskiej 12/23

87-100 Toruń

tel. 56 648 55 53, e-mail: info@weakapit.pl

ISBN 978-83-66951-12-9

JAGIELLOŃSKI
INSTYTUT WYDAWNICZY

Jagielloński Instytut Wydawniczy

ul. Szosa Bydgoska 50

87-100 Toruń

tel. 56 651 97 81

ISBN 978-83-65824-70-7

Oferta wydawnicza oraz sprzedaż internetowa: www.weakapit.pl tel. 601 880 321

MD-
machinadruku

Druk: Machina Druku, www.machinadruku.pl

*Mam szczerą wolę
Całym życiem pełnić służbę
Bogu i Polsce,
Nieść chętną pomoc bliźnim
i być posłusznym
Prawu harcerskiemu*

*Mojemu Synowi
Wojciechowi Jakubowi –
poświęcam*

Spis treści

Wstęp	9
Rozdział I	
Geneza skautingu – harcerstwa	13
1. Powstanie skautingu angielskiego	15
2. Powstanie polskiego harcerstwa	25
Rozdział II	
Metodyka skautingu jako system wychowawczy	37
1. Metoda i system skautowy	39
2. Podstawy psychologiczne metody skautowej	61
3. Podstawy socjologiczne metody skautowej	74
Rozdział III	
Ukierunkowania pedagogiczne w harcerstwie	85
1. Wychowanie harcerskie na tle różnych prądów pedagogicznych	87
2. Kształcenie charakteru poprzez harcerstwo	102
3. Samowychowanie jako model harcerskiego stylu życia	114
Rozdział IV	
Wychowanie ukierunkowane na wartości	129
1. Wychowanie poprzez wiarę	131
2. Religijność w skautingu – harcerstwie	142
3. Wartości moralne skautingu	150
Zakończenie	171
Bibliografia	175